

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Aalborg
Kommune

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Oplæg ved Borgmester Mogens Christen Gade, Jammerbugt Kommune Foretræde for Indenrigs- og Boligudvalget 11. maj 2021

Tak fordi, at udvalget og I folketingsmedlemmer har sat tid af til at lytte til os. Vi er tre politikere, som repræsenterer tre kommuner, som lige aktuelt har fået underkendt Vindmølleplaner.

Nemlig Borgmester Per Bach Laursen Vesthimmerland – Rådmand Hans Henrik Henriksen fra Aalborg og undertegnede Mogens Christen Gade, Borgmester i Jammerbugt Kommune.

Vi har jo egentlig et overordnet spørgsmål – hvem er det, der sætter klimapolitikken i Danmark – er det Klagenævnene, eller er det Folketinget – der via deres ambitiøse klimaplan sætter dagsordenen?

Baggrund for vores henvendelse er helt konkret

Planklagenævnets hhv. Miljø- og Fødevarerklagenævnets ophævelse af plangrundlag, miljørapport, og VVM-tilladelser for vindmøller på hhv. Thorup-Sletten mellem Vesthimmerlands og Jammerbugt Kommuner og Nørrekær Enge mellem Vesthimmerlands og Aalborg Kommuner.

Men udover det konkrete er der også det generelle perspektiv i det.

Vi vil gerne fremhæve **tre vigtige pointer**:

- Alle tre kommuner bidrager via lokale processer til at sikre den grønne omstilling ved at tillade vindmølleprojekter på land. Alene de to projekter på Thorup-Sletten og ved Nørrekær Enge har en samlet effekt, der forsyner ca. 150.000 husstande med grøn strøm. Og vi har flere større projekter på vej i alle tre kommuner. Bl.a. projekter der allerede ligger til behandling i klagenævnene.
Vi forudser, at også udfaldet af disse sager bliver afgjort med lignende ophævelser af alle kommunale afgørelser. Og det er et problem, der skal adresseres, og som I/vi må forholde os til.
- I de nu ophævede sager var sagsbehandlingstiden i klagenævnene på plus minus to år, og det er jo helt unødigt.
- Kommunernes planlægning er i forvejen tidskrævende og omfattende processer, som i høj grad påvirker de omfattede borgere og lokalsamfund, mens de pågår. Dertil kommer, at det i højere grad er reglen end undtagelsen, at denne type større anlægsprojekter er genstand for massive klager, og at afklaringen for kommunen, investorer, lodsejere og borgere trækker urimeligt langt ud.
- Men at planerne efterfølgende underkendes grundet mangler i miljøundersøgelserne, og på trods af nævnsafgørelser om, at klagerne ikke vil få opsættende virkning - dét er et problem, I bør forholde jer til, da det hurtigt lægger flere år til den fornyede sagsbehandling.

- Et forslag til forbedring kunne være, at nævnene i disse situationer alene bør ophæve kommunernes VVM-tilladelser, når der ikke konstateres retslige mangler i vedtagelsen af plangrundlag. Planprocesser for vindmølleprojekter løber over mange år, og det øger sandsynligheden for, at praksis ændres i løbet af processen – særligt når projekterne er i nærheden af Natura2000-områder. Det virker helt ude af proportioner at ophæve hele plangrundlaget, når det alene er mangler i miljørapportens undersøgelsesgrundlag.
- F.eks Thorupsletten, som falder på en manglende fugleundersøgelse på to høgearter – og deres liv – var det så ikke nok at bede kommunerne om at undersøge dette, fremfor at alt skal gå om – jeg spørger bare.
- En pointe er også, at nævnene i deres afgørelser i højere grad bør forholde sig til større samfundsmæssige hensyn, eksempelvis den grønne omstilling, borgere og investorer, når det gælder vedvarende energiprojekter. Et synspunkt som KL også har fremhævet som forslag til forbedring af klagesagsbehandlingen.
- Det er netop denne balance mellem forskellige hensyn, som den kommunale planlægning tager afsæt i. De naturmæssige hensyn er f.eks. meget fremhævet i nævnsafgørelser, mens det samfundsmæssige hensyn næsten ikke ses inddraget.
- Vi vil gerne slå et slag for, at vi får en proces sammen, både stat og kommune – hvis vi ellers har en fælles sag med at realisere Folketingets ambitiøse klimaplan.
- Staten har målsætningen - ambitionen, kommunerne har delvist værktøjerne.
- Vi har brug for øget statslig opbakning og ikke mindst positiv medvirken. Et forslag til en mere smidig planproces kunne f.eks. være, at de høringsberettigede statslige styrelser går mere aktivt ind og tager stilling til eventuelle mangler i høringsfasen, så disse ikke først opdages, når nævnene behandler eventuelle klagesager. Lad os tage hinanden under armen - hvis ellers vi har et fælles projekt.
- Dette gælder særligt for projekter i nærheden af Natura2000-områder, som jo også er udpeget som et emne af statslig interesse i forbindelse med kommuneplanlægningen.
- Dette er endnu mere vigtigt, da udpegningsgrundlaget, som nævnt, kan ændres under processen. Vi har derfor brug for, at de statslige styrelser kommer mere på banen, inden der træffes afgørelse i sagerne. **Vi skal have en planproces sammen – stat og kommune. Vi skal være stifindere sammen og ikke fejlfindere hver for sig.**
- Vi skal jo også have en politisk DEAL – for skal der være landbaserede vindmøller eller ej? Skal der være solcelleparker eller ej? Skal der være biogasanlæg eller ej?
- Det er jo afgørende, om vi ved, om vi har en fælles sag, eller vi bare som kommuner arbejder på noget helt forkert – det er jo ligesom jer i Folketinget, der må bestille, og så udfører og medvirker vi gerne i et fælles projekt.

De tre kommuner, som er repræsenteret her i dag, håber at Udvalget vil bidrage til, at vi får skabt en mere smidig proces for at få fremmet de kommunale landvindmølle- og solcelleprojekter – hvis de skal etableres.

Vi har brug for et stærkere og tættere samarbejde, og det tror vi egentligt også, at I har.

Vi vil gerne opfordre udvalget til at gå i dialog med kommunerne om dette. Vi har behov for stærkere dialog og øget samarbejde, og vi deltager gerne i denne proces, men uden ændringer er vi bange for at sol- og vindprojekter i kommunerne "sander til" og stopper i kommunalt regi.

Realiseringen af folketingets klimaplan er en god anledning til at begynde det fælles samarbejde. De mange ressourcer politisk og administrativt, som udfoldes i disse planlægningsager i strid modvind og ofte i konflikt – for derefter at blive underkendt på noget, som man nogen gange godt kan karakterisere som formelle fejl fremfor reelle fejl – er ved at fjerne motivationen i kommunerne.

Så selvom jeg om nogen går ind for det kommunale selvstyre. Ja, så kan man godt få lyst til at sige: "Lad staten overtage planlægningen af vindmøller og solcelleparker – så vil vi bistå med hjælp og dialog og med lokalkendskab".

Frustrationerne er store, og jeg håber, at I forstår, hvad der er på spil og håber I tager imod invitationen til et tættere samarbejde.

Tak for ordet.